

СУБ'ЄКТИВНА МОДАЛЬНІСТЬ СУЧАСНОГО АНГЛОМОВНОГО ПУБЛІЦИСТИЧНОГО ДИСКУРСУ

Рудич Н. С.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Ємельянова О. В.

Пошавлений інтерес до вивчення проблем вербального спілкування у наш час є цілком закономірним явищем. Саме категорія модальності несе в собі відношення мовця до дійсності. Актуальність роботи обумовлена зростанням наукового інтересу до мовної особистості та безпосередньо до дискурсу, як продукту комунікативної діяльності мовця.

Категорія модальності визначається як багатоаспектне та складне явище. Саме питання модальності є об'єктом для суперечок серед визначних лінгвістів, на яке й досі не знайдено однозначної відповіді. Виділяють модальності об'єктивну, що виражає відношення висловлювання до дійсності та суб'єктивну, в якій реалізується ставлення мовця до повідомлення. Беручи до уваги інтенсивний потенціал розвитку публіцистичного дискурсу, актуальним є дослідження англомовного публіцистичного дискурсу в аспекті структурного та емпіричного аналізів, критичного аналізу ідеологічної спрямованості повідомлень. Попри те, що в мовознавстві дискурс є однією з актуальних тем досліджень, єдиного, загальновизнаного визначення не існує. Н. Д. Арутюнова визначає дискурс як зв'язний текст у сукупності з екстралінгвістичними, соціокультурними, прагматичними, психолінгвістичними та іншими факторами, узятий в аспекті подій [1, 136-137]. Дискурс також трактується як складне комунікативне явище, що включає в себе соціальний контекст, інформацію про учасників комунікації, знання процесу продукування та сприйняття текстів.

Опираючись на результати видатних науковців ми розуміємо публіцистичний дискурс як різновид ситуативного дискурсу, метою якого є інформування суспільства та формування суспільної думки. Об'єктивна модальність надає значення реальності чи ірреальності змісту висловлювання. Основним засобом вираження об'єктивної модальності виступає умовний спосіб дієслова, що показує визначене мовцем відношення до дійсності [2, 30].

Аналіз текстів англомовного публіцистичного дискурсу доводить досить широке використання майбутнього, теперішнього, минулого часів, речень реальної умови, Present Perfect та Perfect

Continuous, а також безособових речень із формальним підметом вираженим займенником *it*.

Пр.: *However, the Isa can stay open and will remain tax-free* [3].

If you use more than one railway company on your commute there may also be a dispute as to who is responsible for the delay [3].

Costolo promises in his video that it will "bridge the gap" between wide awareness and the actual number of people signing up [3].

Twitter is doing everything to make itself easier to use [3].

The long-term trend in public confidence in the police has gone up since 2003 [3].

The environmental campaigners and journalists detained on board the Greenpeace ship the Arctic Sunrise in September [3].

However, it is clear that the UK's future prosperity will require us to adapt to new realities [3].

Суб'єктивна модальність передає ставлення мовця до висловлювання та виступає його факультативною ознакою. Аналіз публіцистичного дискурсу підтверджує, що модальні дієслова є одним із основних засобів вираження суб'єктивної модальності у публіцистичних текстах.

Враховуючи епістемічне значення, модальні дієслова прийнято поділяти на дієслова фактичної модальності (*can, may / might*) та логічної необхідності (*must, have to, will*) [2, 32].

Пр.: *That's why we must continue working to modernise the European economy, for sustainable growth and job creation* [3].

However, the Isa can stay open and will remain tax-free [3].

The HSE says that once their antlers are hard, stags should not be kept in fields with a public right of way [3].

Unfortunately, his suggestion that the British government has ignored Bolivia is sadly untrue [3].

Дослідження категорій модальності в англomовному публіцистичному дискурсі підтверджують, що основними засобами вираження модальності в мові є дієслова та спосіб дієслів. Об'єктивна модальність найчастіше виражається за допомогою умовного способу дієслова. Суб'єктивна модальність в англomовному публіцистичному дискурсі в більшій мірі представлена модальними дієсловами та модальними словами.

1. Арутюнова Н. Д. Дискурс / Н. Д. Арутюнова // Большой энциклопедический словарь. Языкознание. – М.: Научн. изд-во «Большая Российская энциклопедия», 2000. – С. 136 – 137.
2. Ємельянова О. В. Модальність дискурсу фінансового прогнозу / О. В. Ємельянова // Філологічні трактати. – 2012. – Т.4, №1. – С. 29 – 34.
3. The Telegraph. [Електронний ресурс]. Режим доступу. – <http://www.telegraph.co.uk/?source=refresh>

Перекладацькі інновації: матеріали IV Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції, м. Суми, 13–14 березня 2014 р. / редкол.: С. О. Швачко, І. К. Кобякова, О. О. Жулавська та ін. – Суми : Сумський державний університет, 2014. – 172 с.